

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-06272/2017-ERU

V Praze dne 5. června 2017

Č. j. 06272-3/2017-ERU

P Ř Í K A Z

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), v souladu s ust. § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), v příkazním řízení podle ust. § 87 téhož zákona, vedeném pod sp. zn. OSR-06272/2017-ERU s obviněným z přestupku, kterým je pan [REDAKCE], narozen dne [REDAKCE], trvale bytem [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona, rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku, pan [REDAKCE], narozen dne [REDAKCE], trvale bytem [REDAKCE] (dále jen „obviněný z přestupku“), se tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 25. července 2016 v obci [REDAKCE], u nemovitosti č. p. [REDAKCE], v ochranném pásmu plynárenského zařízení prostřednictvím ručního nářadí (speciální hrot na rozrušovací nástroj a kladivo) zemní práce související s pokládkou nízkonapěťové elektrické přípojky, při kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu 1PE dn 63 (dále jen „plynárenské zařízení“), a tím k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu i mimo ně, **z nedbalosti dopustil přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona.**

II. Dle ust. § 90 odst. 4 energetického zákona se obviněnému z přestupku za spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 5 000 Kč** (slovy: pět tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 21317.

Odůvodnění

I. Úvod

Dne 27. prosince 2016 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) v důsledku zjištění poškození plynárenského zařízení kontrolu ve věci dodržování ust. § 68 odst. 3 energetického zákona. Na základě získaných podkladů vyhotovil kontrolní orgán dne 17. února 2017 Protokol o kontrole č. [REDAKCE], č. j. 13537-10/2016-ERU.

Vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokole o kontrole neuplatnil obviněný z přestupku žádné námitky.

Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spise sp. zn. 13537/2016-ERU, který byl převzat do správního spisu dne 2. června 2017, o čemž byl učiněn záznam o vložení do spisu č. j. 06272-2/2017-ERU, dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil obviněný z přestupku a že jsou dostatečně zjištěny i ostatní skutečnosti, a proto přistoupil v souladu s ust. § 87 zákona o přestupcích k vydání příkazu.

II. Popis skutkového stavu

Při kontrole bylo zjištěno, že zemní práce související s pokládkou nízkonapěťové elektrické přípojky v obci [REDAKCE], u domu č. p. [REDAKCE] prováděl dne 25. července 2016 obviněný z přestupku. Obviněný z přestupku prováděl zemní práce svépomocí za účelem budoucího připojení nemovitosti k distribuční síti. Dle vyjádření obviněného z přestupku v záznamu z jednání v rámci kontroly ze dne 18. ledna 2017 si obviněný z přestupku před zahájením prací nevyžádal stanovisko k existenci sítí ani vytyčení trasy plynárenského zařízení. Vlastní existence plynárenského zařízení tak obviněnému z přestupku nebyla známa.

Dne 25. července 2016 došlo v obci [REDAKCE] u domu č. p. [REDAKCE] při provádění zemních prací k poškození plynárenského zařízení. Obviněný z přestupku ve svém vyjádření ze dne 18. ledna 2017 uvedl, že je spoluvlastníkem nemovitosti parc. č. [REDAKCE] a parc. č. [REDAKCE], nemovitost vlastní po krátkou dobu, užívat ji začal teprve asi před rokem a na parc. č. [REDAKCE] zamýšlel zavést elektrickou přípojku. Při opravách v okolí spočívajících v budování drenáží a uzemnění hromosvodu objevil obviněný z přestupku drenážní systém provedený z cihlových trub, který se rozhodl využít k protažení elektrické přípojky. Drenážní systém o průměru 100 mm byl zanesený, proto si obviněný z přestupku zhotovil nástroj, kterým nános ručně rozrušoval. Práce probíhaly hladce až do místa vzdáleného asi 1,5 až 2 m od předpokládaného ukončení, kde se práce zastavily. Obviněný z přestupku se domníval, že drenážní rozvod je v místě zastavení prací zhroucený, proto se rozhodl jej prorazit a za tím účelem si zhotovil hrot, který navařil na stávající rozrušovací nástroj, a pomocí kladiva pak protlačoval otvor pro uložení přípojky. Při pokračování prací pak obviněný z přestupku ucítil zápach plynu, který sílil.

Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci, který zajistil jeho následnou opravu. Pro provedení opravy obviněný z přestupku provedl veškeré potřebné zemní práce. Při odkrytí plynárenského zařízení obviněný z přestupku ověřil hloubku uložení plynárenského zařízení, které bylo dle jeho vyjádření ze dne 18. ledna 2017 uloženo v hloubce cca 1 m, přičemž drenážní systém byl uložen cca 30 cm pod plynárenským zařízením. V důsledku vzniklého poškození došlo dle Protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení č. [REDAKCE] ze dne 25. července 2016 k úniku 252 m³ zemního plynu do ovzduší. Únik trval 25 minut. Dle Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení číslo hlášení v [REDAKCE] ze dne 25. července 2016 došlo v důsledku poškození plynárenského zařízení rovněž k přerušení dodávky zemního plynu 1 konečnému zákazníkovi.

Veškeré náklady spojené s opravou plynárenského zařízení obviněný z přestupku uhradil.

Obviněný z přestupku k okolnostem spáchání přestupku uvedl, že při protlačování došlo zřejmě k nadzdvihnutí protlačovacího nástroje, který následně prorazil plynárenské zařízení.

III. Právní hodnocení

Ve smyslu ust. § 2 odst. 1 zákona o přestupcích se přestupkem rozumí zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno buď v zákoně o přestupcích, nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin.

Zavinění v právu je subjektivní vztah (vůle, vědomí nebo nedbalost) osoby k předpokládaným nebo možným následkům nebo zakázanosti jejího jednání, jímž je někomu způsobena újma nebo které je protiprávní. Zavinění je jednou z podmínek prokázání spáchání přestupku ve smyslu zákona o přestupcích. V přestupkovém právu se přitom rozlišuje zavinění úmyslné a nedbalostní, přičemž nedbalost může být vědomá či nevědomá.

Dle ust. § 4 odst. 1 zákona o přestupcích je přestupek spáchán z nedbalosti, jestliže pachatel věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že tento zájem neporuší nebo neohrozí [písm. a) téhož ustanovení] nebo nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl [písm. b) téhož ustanovení].

Ze spisového materiálu vyplývá, že obviněný z přestupku nejednal úmyslně. Jeho úmyslem zajisté nebylo poškození plynárenského zařízení, ale pokládka nízkonapěťové elektrické přípojky.

V rámci řízení bylo zjištěno, že obviněný z přestupku nevěděl, že se v místě, v němž svou činnost prováděl, nachází plynárenské zařízení. Jednání obviněného z přestupku tak nenese znaky vědomé nedbalosti.

Správní orgán se proto zabýval posuzováním otázky, zda obviněný z přestupku, ačkoliv nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl. V řízení bylo zjištěno, že obviněný prováděl zemní práce a že před jejich zahájením nepožádal provozovatele distribuční soustavy o souhlas s prováděním prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení, ani nepožádal správce plynárenského zařízení o vytyčení polohy tohoto zařízení v terénu. K důvodům, proč tak neučinil, se obviněný z přestupku nevyjádřil. I kdyby obviněný si nebyl vědom povinností uložených zákonem každému, kdo chce v blízkosti energetických zařízení provádět činnosti, které mohou tato zařízení ohrozit nebo poškodit, nic to nemění na tom, že o nich vědět mohl a měl. Je totiž potřeba poukázat na to, že platí obecná zásada *ignorantia legis neminem excusat*, tedy neznalost práva neomlouvá. V posuzovaném případě se uplatní tato zásada tím spíše, že se jedná v podstatě o běžné zákonné povinnosti, které se dotýkají téměř každé činnosti prováděné v blízkosti v podstatě jakéhokoliv typu technické infrastruktury. Nejedná se tedy o pravidla natolik výjimečná, aby je bylo možno považovat za natolik specifická a náročná na interpretaci, že jsou známá

a pochopitelná pouze osobám vysoce kvalifikovaným a znalým zvláštních zákonných procedur.

Vzhledem k výše uvedenému je tak zřejmé, že jednání obviněného z přestupku naplňuje znaky nevědomé nedbalosti.

Dalším znakem přestupku jako takového je, že jednáním pachatele musí dojít k porušení nebo ohrožení zájmu společnosti a jednání pachatele je za přestupek výslovně označeno v zákoně o přestupcích nebo jiném zákoně.

Přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) zákona energetického zákona se dopustí fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo v ust. § 68 odst. 3 nebo odst. 5 energetického zákona.

V rámci řízení o přestupku se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození plynárenského zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.

Znakem skutkové podstaty přestupku je v projednávaném případě poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není na základě vyjádření samotného obviněného z přestupku a ze získaných podkladů pochyb o tom, že to byl právě obviněný z přestupku, kdo prováděl zemní práce, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení.

Energetický zákon ve svém ust. § 68 odst. 3 uvádí, že v ochranném pásmu i mimo ně je každý povinen zdržet se jednání, kterým by mohl poškodit plynárenskou soustavu nebo omezit nebo ohrozit její bezpečný a spolehlivý provoz a veškeré činnosti musí být prováděny tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení.

V příkazním řízení z podkladů ve spise nebylo zjištěno, že obviněný z přestupku nevěděl, že činnost provádí v ochranném pásmu plynárenského zařízení. Správní orgán v rámci řízení zjistil, že obviněný z přestupku nepožádal o vyjádření k existenci plynárenského zařízení, ani o stanovení podmínek pro práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení, ani o vytyčení trasy průběhu trasy plynárenského zařízení v terénu.

Správní orgán však v rámci řízení zjistil, že vlastní existence plynárenského zařízení mohla nebo měla být obviněnému z přestupku známa, obviněný z přestupku však neodůvodněně spoléhal na to, že svou činností do ochranného pásma plynárenského zařízení nezasáhne.

Je tedy zřejmé, že obviněný z přestupku při své činnosti nepostupoval s náležitou obezřetností a opatrností, aby k poškození plynárenského zařízení nemohlo dojít.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že obviněný z přestupku svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 3 energetického zákona a byly tak naplněny formální znaky přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona. Správní orgán má za to, že jednání obviněného z přestupku naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku, neboť v jednání obviněného z přestupku lze shledat jistou společenskou nebezpečnost (škodlivost) spočívající v ohrožení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy.

Aktivním jednáním obviněného z přestupku došlo k poškození plynárenského zařízení, přerušení dodávky zemního plynu a k úniku nezanedbatelného množství zemního plynu.

Lze tak uzavřít, že obviněný z přestupku je odpovědný za spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona.

IV. Uložení pokuty

Zákon o přestupcích v ustanovení § 11 předvídá, že za přestupek lze uložit sankci v podobě napomenutí, pokuty, zákazu činnosti, propadnutí věci nebo zákazu pobytu. Sankci lze přitom za podmínek stanovených zákonem uložit samostatně nebo s jinou sankcí; napomenutí nelze uložit spolu s pokutou. Od uložení sankce lze v rozhodnutí o přestupku upustit, jestliže k nápravě pachatele postačí samotné projednání přestupku. Právní úprava zákona o přestupcích se přitom použije pouze tehdy, neupravuje-li zvláštní zákon něco jiného. V daném případě, kdy se jedná o přestupek upravený energetickým zákonem, má energetický zákon jakožto zvláštní právní úprava přednost před zákonem o přestupcích.

Za přestupek podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona lze uložit podle ust. § 90 odst. 4 téhož zákona pokutu až do výše 100 000 Kč. V souladu s ust. § 12 zákona o přestupcích přihlédne správní orgán při určení druhu sankce a její výměry k závažnosti přestupku, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, k okolnostem, za nichž byl spáchán, k míře zavinění, k pohnutkám a k osobě pachatele, zda a jakým způsobem byl pro týž skutek postižen v disciplinárním řízení.

V řízení bylo zjištěno, že obviněný z přestupku nepožádal před zahájením zemních prací provozovatele distribuční soustavy o souhlas s prováděním prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení. Tuto skutečnost správní orgán považuje za okolnost, která závažnost přestupku zvyšuje.

Z pohledu zájmu společnosti na bezpečném provozu plynárenských zařízení je třeba konstatovat, že následky (typ poškozeného plynárenského zařízení, množství uniklého zemního plynu) přestupku byly v tomto konkrétním případě významnější a závažnost spáchaného přestupku lze z tohoto pohledu proto hodnotit jako vyšší, neboť v souvislosti s jednáním obviněného z přestupku došlo k úniku 252 m³ zemního plynu do ovzduší a zároveň byla přerušena jeho dodávka 1 konečnému zákazníkovi.

Jako výrazně polehčující okolnost hodnotí správní orgán skutečnost, že obviněný z přestupku zemní práce v ochranném pásmu prováděl pomocí ručního náradí, a též bezprostřední snahu obviněného z přestupku o řešení poškození plynárenského zařízení a úhradu způsobené škody provozovateli distribuční soustavy.

Správní orgán při ukládání pokuty jako výrazně polehčující okolnost zejména zohlednil, že obviněný z přestupku není evidován v rámci žádného jiného řízení o přestupku za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu, a porušil tak právní předpis ve věcné působnosti Úřadu poprvé.

Vzhledem k tomu, že správní orgán stanovil pokutu pouze ve výši, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto příkazu, tj. u samotné spodní hranice zákonného rozpětí pokuty, nelze

v případě správního trestání fyzické osoby uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na obviněného z přestupku likvidační dopad.

Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem a pokuta tak může plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 87 odst. 4 zákona o přestupcích podat odpor ve lhůtě 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Včasným podáním odporu se příkaz ruší a řízení pokračuje s tím, že po projednání věci bude v případě uznání viny obviněného z přestupku uložena kromě sankce i povinnost uhradit náklady řízení stanovené vyhláškou č. 231/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a to ve výši 1 000 Kč. Příkaz, proti němuž nebude podán odpor v uvedené zákonné lhůtě, se stává pravomocným v souladu s ust. § 87 odst. 5 zákona o přestupcích.

Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

- Otisk úředního razítka -

Mgr. Vlasta Chroustová, v. r.
oprávněná úřední osoba
odbor správních řízení